

65 diuersum facere dicitur, text. est in l. diligenter. ibi, nam qui excessit, aliud quid facere videtur, & c. ff. mandati. text. in l. si itaq. mandatum, ibi, aliud fecit, quam quod mandatum est. ff. de iur. l. sed si ante ff. ad Trebelli.

66 l. parui. in fi. ff. de recep. arbi. grauamen autem illatum ultra sententiae tenorem, & quod in ea minimè contineatur, nouum quidem grauamen est, & excessus non admittendus. Innocen. in c. super eo quod metus causa. Feli. in c. quoad consultationem. num. 16. de re iudi. Ruinus cons. 78. num. 1. & 2. lib. 5. Capicius decis. 1. num. 23. Roland. à Valle cons. 43. num. 3. lib. 1. Anto. Gabriel commun. conclusio. lib. 2. tit. de appella. concl. 4. num. 2. Gratia. in disceptatio. foren. cap. 333. to. 2. num. 2. & faciunt quae diximus supra hoc lib. 4. c. 1. à num. 23. & magis in specie, & in indiuiduo per Feli. ubi proxime tenet, per quem & per Ruinum idem notat Marquet. in tract. de commi. l. 1. cap. 2. 4. num. 72. & seq. dicit etiam Bobadil. in polit. lib. 2. cap. 21. sub num. 69. quod executor attentare non debet, nam cum ille, cui hoc nouum grauamen inferret, nondum sit (vt requiritur) condemnatus, nec in sententia comprehensus, nouo iudicio aduersus eum est agendum, siue actione personali, siue reali, siue interdicto aliquo possessorio, vt alibi diximus infra, conuictus exequatur. l. à Diuo Pio. §. si super rebus. ibi, si forte iure ordinario ceperit ab eo repeti, & c. ff. de re iudi. & quod sit cum hoc, cui sententia non officit, lis iniuncta. Escacia de appella. quast. 17. limi. 6. memb. 4. n. 50. & 72. per Couar. & sub n. 114. Vestrius in praxi Roma. Cur. lib. 8. c. fi. post prin. ex l. cum quaritur. ff. de executione rei iudi. l. si. C. si per vim vel alio modo. optimè Paul. Castr. cons. 67. viso quodam lib. 1. per totum. quem sequitur Cardi. Tuscus practi. conclu. tom. 3. litera E. concl. 472. num. 38. si autem in illum

69 executor exequitur excessum, seu nouum hoc grauamen (non expectata condemnatione) incipit ab executione, quod est à iure valdè reprobatum, text. famosus ad propositum in l. 1. cuius verba sunt: nimis propter iudex pignora Marcellae capi, ac distrahi, iussit ante rem iudicatam, prius est ergo, vt seruato ordine actionem aduersus eam dirigas, & causa cognita sententiam accipias, & c. C. de executione rei iudi. l. si vim nulla sententia praecessisset. ff. de re iud. hanc ita elegantem considerationem allucinavit Cardinalis Tuscus practi. conclu. 3. tom. concl. 483. n. 4. & eandem etiam considerationem fecit in terminis Aluar. Vallaf. consult. 55. num. 10. ad fi. tom. 1. quam rationem etiam allucinavit Marefc. variar. resolutio. lib. 1. cap. 86. num. 43. allegans d. l. 1.

Facit etiam mirabilis Baldi doctrina in l. sancimus ad vi. C. de iudicis. Afinius in praxi cap. 2. l. §. 3. 2. num. 2. quod excessus executionis dicitur casus non decus in sententia, quae exequitur, sequitur Ceuallos de cogitis. per viam viol. 2. p. quast. 159. num. 3. pulchrè etiam facit quod inquit Escacia tract. de appella. quast. 17. limi. 10. nu. 28. in final. verbis. quod in excessu & omnis res iudicata, 71 & omnis obligatio executiua cessat, & vide infra c. 4. à n. 38.

Quor autem modis excessus iste committatur, annectere, vtilissimè est. nam modum excedit executor de re ad rem, & de quantitate ad quantitatem, puta, quando mandatur executori, vt restituat vnam rem, & restituit aliam, aut vt exequatur Petrum pro decem, & exequitur pro maiori summa. item etiam de persona ad personam. item de tempore ad tempus. vel quando reicit exceptiones sententiae licite opponendas, aut admittit reiciendas. item in praeposterando ordinem sibi traditum in commissione, ac in perperam interpretante sententiam, & denique quando ca- 73 reat potestate, seu iurisdictione, quae omnia per singula capitula in discursu huius operis distinctè, & latè prosequemur. interdum autem eos modos promiscuè colliges ex gl. in l. ab executione. verbo, excedat. C. quorum appellat. non recip. glof. in cap. quoad consultationem. de sententia, & re iudi. Bart. in d. l. ab executio. num. 4. & ibi ceteri. Speculator in tit. de executione sententiae §. nunc dicendum. numer. 7. vers. quid si ab execute. Ruin. cons. 8. numer. 2. colu. 5. Augustin. Bero. cons. 32. in causa num. 7. 15. Lancelot. Robert. de attempt. 2. p. cap. 12. limi. 53. num. 28. Vestrius in praxi Roma. Cur. lib. 7. cap. 5. num. 9. & cap. 3. sub numer. 9. Marquet. de commi. 1. p. cap. 2. 4. à princ. Cæsar Contar. in repeti. l. vnice. C. si de molen. poss. limi. 19. num. 3. & per totam. Rebuff. in tract. de sententiarum executione art. 7. gl. 14. tom. 1. sub num. 3. & num. 4. & per totam glossam. & gl. 12. num. 7. & gl. 14. num. 9. Gregor. Tholofa. in tract. de appellat. lib. 2. cap. 11. à num. 1. Roland. à Valle cons. 43. num. 6. & 8. Vincentius Caroc. in tracta. de exceptioni. excep. 44. num. 90. A quolibet igitur praedictorum excessuum, 74 appellationi emissæ si executor non detulerit, tanquam legitimè vim fieri, declarabitur in Senatu, dicunt ij omnes Doctores alique, quos in idem adduximus supra ad princ.

Denique excessus potest committi, dici- 75 que tot modis, quor potest aliquid dici plus, iuxta Bal. doctrinam in l. si cum exceptione 14. §. haec autem actio. ibi, & tot modis dicitur. ff. quod

quod metus causa. Sigismund. Escacia de appellat. quast. 17. limi. 10. num. 30. Vincent. Caroc. exceptione 44. num. 90. qui colligunt ex §. plus autem in iudic. de actio. & aperte eiusdem verbi (excessus) significatio, iura, & Doctores haecenus adducti clarissimè demonstrant. Hinc fit, quod licet omnis excessus sit grauamen, & contineat iniustitiam, prout sic intelligendus est Innocen. in c. ad nostram. num. 10. de appella. quem sequitur Marquet. de commiss. 1. p. cap. 14. sub num. 4. dicens, quod in materia excessus, excedere, & grauare paria sunt: tamen non omne grauamen erit excessus. nam excessus plus est simplici gra- 76 uamine, quia est grauamen qualificatum, plura continens specialissima dicta, & dicenda, & ad differentiam hac terminatione excessus demonstratur, faciunt quae infra à 78 num. 192. & sic licet executor simpliciter grauet in exequendo, ab eo grauamine appellationi emissæ denegans declarationem non vim faciet, quia ab exequutione, & executione licitam non esse, exactè probauimus, licet à grauamine hoc qualificato contrarium seruemus, dispar enim ratio militat in vtro- 79 que, siquidem in excessu adest nullitas (vt statim) quae permittit appellationem, etiam in omnibus, vbi alias est prohibita. l. 4. §. condemnatum. ff. de re iudi. & deficit in execute- 80 re potestas, & iurisdictione (quod idem ipsam operatur). at in simplici grauamine, seu iniustitia horum nihil concurrit, illud executor infert intra limites suae potestatis, & com- missionis, vt puta, condemnatur quis ad rem cum fructibus, & interese, quos percipere potuit, seu eorum ad valorem absque certa quantitate, sed ita in genere & sine liquidatione: taxauit, liquidauit, & moderauit executor fructus, & valorem, secundum quod sibi iure visum fuit, conqueritur altera pars appellans, dicens se grauam, non suspendit, quia cum sit sibi commissæ incerta quantitas, grauat intra limites suae potestatis, & non adest nullitas, vt secus sit, si certa quantitas exequenda sibi fuisset commissæ, quia tunc si adderet, excessisset, & valeret appellatio. Et idem erit, quando certa quantitas esset commissæ, si ipse minus praestaret, grauat simpliciter propter defectum illum, sed 81 non excedit. Ratio est, quia non excedit (quod non aliter melius significari potest) sed licet faciat iniustitiam, continet se intra fines potestatis mandatae, & ita quotidie videmus in supremis tribunalibus seruari, habita praè oculis hac eadem distinctione, & differentia, quam nos probauimus infra hoc lib. 4. c. 10. per totum.

Et interim tamen hoc in terminis tenet Marquet. in tract. de commiss. 1. p. cap. 2. 4. n. 72. Salgado de protect. Reg. Tom. 1. l.

& 73. quod excessus committitur, quando 82 aliquid additur sententiae, quae exequenda mandatur, per Feli. in cap. quoad consultationem nu. 16. de sententia & re iudi. Rui. cons. 78. num. 1. volu. 5. secus autem si fuit mandatum relaxatum, puta, pro scutis mille, & executor id pro minori summa exequatur, quia tunc nullum excessus potest grauamen considerari, sicuti quando summam mille executor excedat, quod ita censuisse Rotam coram D. Orano, in vna Formana bonorum 8. Nouemb. anno 1585. testatur idem Marquet. ibi. d. num. 73. hoc etiam dicit Auen- da. de exec. manda. 1. p. c. 14. num. 13. dicens, quod est ultra debitum, id dicitur excessum, vt in c. si de sepultu. & in c. olim. de rescript. & in c. 2. de calumniat. & in c. hoc ideo, de panit. d. 1. & in cap. illud. de clerico excommunic. in defectu etenim non verificatur excessus, sunt 83 namque inter se pugnantia, & contraria duo haec nomina, excessus, & defectus, illud enim scilicet, excessus, dicitur pertransire modum, seu medium; hoc autem, scilicet defectus, non peruenire ad modum seu medium. ita eleganter explicat Magister Theolo. Rodericus de Sancta Ella in vocabulario ecclesiast. in explicatione nominis huius (excessus.)

Quomodo, quandòve iste excessus proponatur, seu in iudicium deducatur, hic erit sermo noster, & huic verito, & temerario 84 ausui (vt dicit l. si contra. C. de executoribus, & exactori. lib. 12.) tria esse reperio à iure descripta remedia, quia vbi maius periculum, ibi cautiùs agitur, ac magno semper impetu lex resistit audaciae. l. si quis in tantum. C. unde vi. Primum igitur est remedium appellationis, secundum querelae, tertium nullitatis. De primo multi sunt text. l. ab executione. C. quorum appellat. non recip. l. ab execute. ff. de appellatio. text. in cap. nouit. 32. de appellatio. cum aliis Doctores supra adductis. De querela eleganter dicit Bald. in l. si vt proponis. sub num. 2. C. de exec. rei iudi. excessus namque tendunt in noxam rei publicae, nam istud nomen excessus quid iniustum si- 85 gnificat, regularitèrque in malam partem sumitur, optimè latèrque comprobatur Auedan. de exequen. manda. 1. p. cap. 14. num. 3. & per varia exempla comprobatur à prin. illius cap. vbi amplissimè de significatione huius terminationis, excessus, quem vide.

Et quod executor, qui excedit, teneatur 86 parti de dolo, vel actione iniuriae, videndus Dyn. quem allegat Guido Papa tract. de appellat. q. 92. num. 59. fol. 6. Af. in praxi iudi. §. 31. c. 18. limi. 7. & quod faciat item suam scribit Decius in c. nouit. 43. de appellat. n. 10. & quod

87 quod executor excedit, si aliquid dolose, vel lata culpa faciat, docet Bald. in l. ab executione num. 9. C. quomodo appell. l. si pignora ff. de iur. iur. quia tunc dolose se gerit executor, & de dolo conuenitur. l. ait prator. §. si executor. vbi gl. ff. de negotiis gestis. melior & elegantior in l. si pignora ff. de iur. iur. & ex transgressione precepti principis, & iudicis, mandantis audacia, & temeritas arguitur. d. l. contra nostra precepta. l. prohibitum C. de iur. fisci. & hoc idem voluit dicere Abb. in cap. de cetero num. 28. ante fi. de re iudi. dum loquendo in excessu executoris, inquit, quod poterit

88 grauatius etiam sine appellatione implorare officium iudicis superioris contra excessum nuntij, per argumentum l. a diuo Pio §. si super rebus. de re iud. cuius recusus meminit etiam Rebus. tractatu de sententiarum executione artic. 7. gl. 12. sub num. 1. tom. 1. fol. 374. qua de causa recte potest proponi prefata querela.

Qua quidem vruntur aduocati quotidie in supremis tribunalibus aduersus executores excedentes, & facit etiam quod dicunt Anto. Gabri. commun. conclus. lib. 6. tit. de iure immuni. concl. 1. num. 1. & 3. fol. 389. quod immunis a solutione collectarum si describitur in libro contribuentium debitorum, debeat appellare infra 10. dies, non immunis autem, & non priuilegiatus si excessiue grauetur, & ab eo ultra debitum modum exigatur collecta, poterit querelam semper ab excessu proponere, tenet Balb. in tract. de prescripti. in 4. p. 4. part. prin. q. 30. a num. 106. cum seqq. Bertran. conf. 181. num. 16. vers. preterea ex discussu. volu. 3. in nouis optimis etiam dicit Bart. in l. ab executeore. num. 4. ff. de appell. dum docet, quod licet per modum appellationis possit quis conueniri de iniquitate executoris; tamen potest etiam absque appellatione quandoque iudicis exequentis, scilicet superioris, implorare officium, quae sunt verba aurea. De nullitate autem ob excessum intentanda, Abb. in conf. 3. Nitar. colum. 11. vers. decimo quero lib. 2. sequitur Cardinalis Tuscus practicar. conclu. 3. tom. conclus. 483. num. 2. litera A. & nos latius statim videbimus de huiusmodi nullitatis remedio iure inducto pro excessu reuocatione a num. 101.

Et inter alia vnum te vtilissimum admodum, quod quando vtaris querela remedio, simul iniungas appellationem ab excessu, & ab omni processu facto ab executeore excedente, vt suspendas potestatem, seu iurisdictionem executoris, neque de cetero procedere queat in executione excessus, quia appellationi ab eo, cum sit legitima, ac permissa, omnino deferre te-

netur executor, quod si neglexerit, vim fieri declarabitur, suaque propria attributa suspendendi, & deuoluendi habet appellatio, iurium & Doctorum caterua superius adducta probat a num. 15. & in specie quod suspendat, meminit Lancelo. de attempta. 2. p. cap. 12. limi. 53. num. 24. Rota de cessione 100. sub num. 19. Abb. in cap. quoad consultationem. colu. si. n. 3. de sentent. & re iudi. Rugi. in tract. de appella. §. 2. cap. 3. num. 181. Sigismun. Escacia de appella. quest. 17. limi. 10. num. 63. Parlador. lib. 2. rerum quoti. cap. si. 2. p. §. 3. num. 4. idem monstrat, & est text. expressus in l. ab executione. ibi, a quo, si fuerit appellatum executione suspensa putamus, & c. C. quorum appella. non recip. & inferius dicemus a num. 222. cum frequentibus, & a num. 144. & a num. 154. At querela non hunc operatur effectum suspensiuum, gl. in c. ad reprimendam. vers. suspendatur. de offic. ordina. quam valde ibi exclamat Abb. & idem Abb. in cap. consanguinei. colu. penul. in fi. de re iud. Philip. Franc. in c. directe. colu. penul. de appella. Feli. in cap. lator. colu. 4. de re iud. Marant. in Specul. de ordin. iudi. 6. p. 2. actu prin. de appella. sub num. 103. Lancelo. de attempta. 2. p. cap. 19. a prin. & nos infra a num. 34. & ita vt hoc beneficio potiuntur, hoc simul vruntur remedio aduocati cauti, praecipue in supremis tribunalibus, vbi iura bene reperuntur digesta, & difficultates melius appuratae. Et post haec in terminis reperio in vtroque Abbate in cap. de cetero. de re iudi. numer. 26. dum cum Hostiensis, quem allegat; probat vtilius esse appellare ab excessu executoris, vt euitetur actualis executio grauioris de facto, & vt executor superseadeat, & effectus excessus suspendatur virtute appellationis, vt facere solent & idem dicit Anton. de Butrio ibi numer. 15. post gl. ibi in c. quoad consultationem. de quo latius videndum est ad finem huius capituli a n. 222.

Et illud vterius aduerto, quod quando appellamus ab excessu executoris Apostolici, siue ordinarij, ad effectum aduocandi suprema tribunalia pro tollenda violentia, si non deferat, non possumus tunc vti ambobus illis remedijs simul. quoniam appellatio (qua mediante, non aliter recurrimus ad Curiam Regiam, vt reponatur excessus.) proponi debet coram executeore ipso, vt ipse reponat, at querela nullo modo, quia ipse de seipso cognoscere, & puniri, non potest; sed necessarii eius superior adiri debet, secundum propriam naturam querelae, textus & ibi glossa in verbo, querelam. in l. ab eo. C. quomodo & quando iudex. Abbas in cap. querelam. columna 2.

in gl. 1. de procura. Feli. in cap. querelam. col. pe. de iur. iur. infinitos congerit Marant. vbi supra num. 102. & sic sola appellatio, & nullitas proponitur facta (si velit) querelae protestatione coram superiore.

99 Et hoc amplius, quod quando competunt in aliquo casu appellatio, & querela, cum eligitur via appellationis, debet illam praecise proponere intra deam dies, & non alterare eius naturam. quod est secus in querela, quae ad dictos 10. dies non adstringitur, sed post illos potest etiam proponi, iste est text. elegans in cap. concertationi. de appella. lib. 6. tenet gl. in d. c. ad reprimendam. vbi Ab. & idem in d. cap. consanguinei. colu. penul. in fi. Philip. Franc. in d. cap. directe d. colu. penul. Feli. in d. c. lator. d. col. 4. Maran. d. num. 103. ita etiam quando eligitur via appellandi ab excessu, & in individuo, quod si appellatio ab excessu executoris interponatur post decem dies datos ad appellandum, non audiatur appellans, saltem per viam, & remedium appellationis. tenent Abb. in c. quoad consultationem. num. 10. de sententia, & de re iud. not. vlt. & Bald. in Margarit. ad Innocent. in verbo, appellari potest a iuramento, sequitur Sigismun. Escacia de appella. quest. 17. limi. 10. num. 66. quare ei emissa, sed ultra terminum, non deferens executor vim nullam faciet, cum rite non propofita sit, vt notissimum est typis.

101 Intra quod autem tempus excessus per viam nullitatis in iudicium deducatur, non est modica difficultas, siquidem ingens versatur inter nostros, an excessus sit nullitas, seu actus nullus. cuius partem negativam, imò quod non sit nullitas, sed iniustitia tantum, egeatque propterea appellatione, loquendo in excessu ex peruerfione ordinis dati ad exequendum, per text. in l. a diuo Pio. §. si super rebus. ff. de re iudi. tenent B. in d. §. si super rebus. sequitur Ab. in c. quoad consultationem n. 27. de re iudi. Bald. in auth. sed hodie. vers. nunquam in discussionem. C. de actioni. & oblig. Anto. de Butri. in c. quoniam frequenti. in fi. vt lite non contestata. Socin. conf. 158. vers. non obstat. dicens ab hac non esse recedendum in iudicando. Ioan. And. in c. quoniam frequenter. Raphael Cuma. in d. §. in vendit. magis communem dicit Iff. in d. §. in venditione. num. 19. licet contrariam teneat Bertran. conf. 12. volu. 1. in antiquis. sequitur Lucas Pat. in pract. capitul. lib. 8. cap. 2. num. 11. quam etiam sequitur Rota, vt testatur Puteus decis. 318. in vna Tiburtina lib. 1. fol. 410. & Mohedan. decis. 7. alias 185. Castr. Tiburtina. de sentent. & re iudic. esseque magis communem testantur Gregor. Lopez in l. 3. tit. 27. p. 3. verbo, primeramente. & Anton. Galgado de protect. Reg. Tom. 11.

103 briel. in volu. commun. opi. lib. 2. tit. de executione sententiae. concl. 2. & ex eo quod ius non induxit illius text. ordinem pro forma substantiali, sed pro minori prauidio, & vt citius fuit executio, quo non impleto pars appellare teneatur. Casar Contard. in d. l. vnica, limi. 18. num. 16. C. si de momen. poss. fuer. Carocius exceptione 61. a num. 3.

Contrariam tamen sententiam, & opinionem, imò quod peruersio ordinis tradiri per d. §. in venditione. tanquam assignatus de forma substantiali executionis, inducat nullitatem, & excessum, probant multi, non contemnendae autoritatis, Ioan. de Immol. & Alexand. in d. §. in vendit. colu. 5. & Feli. in d. c. quoad consultationem colu. 9. Alexand. in d. §. in venditione. & ibi Iff. versicul. 1. dum dicit Abb. Afflic. decis. Neapoli. 358. in antiquis Maranta de ordine iudi. 6. p. actu fi. de executione sentent. num. 9. fol. 652. & hanc opinionem veriorum aduersus Bart. dicunt Auendanus in capis. pract. 10. 1. p. cap. 17. numer. 4. Molin. de primogeniis lib. 4. cap. 7. numero 24. Parlador. lib. 2. rerum quoti. cap. fin. 5. p. §. 3. numero 4. & 5. dicens, quod si antea locus aliquis fuit dubitandi, nullus tamen hodie, stante lege regia.

Quid dicendum in tanto conflictu; ego vtranque opinionem cum federe distinctionis (non aliter) admittam libenter, & in casu, de quo loquuntur vtriusque partis Doctores, retento Prima opinio que habet, peruerfionem ordinis d. §. in vendit. esse iniustam, non nullam: procedat in iudice ordinario, qui proprio munere exequitur sine alterius mandato, quia tunc non potest dici excessus, cum commissione nullam egrediatur. Secunda vero opinio, quae contrarium habet, nempe nullam esse talem ordinis peruerfionem: procedat in executeore, ad mandatum alterius sententiam exequentem, cuius commissione vel vt exequeretur secundum ius, vel expresse, quod capiat primo mobilia, secundo immobilia, vel etiam si nihil dicatur, quia tacite inest, quia tunc ex peruerfione ordinis sibi dati a iure, vel iudice, & non seruati, oritur excessus, & per consequens nullitas. ita hanc distinctionem tradunt Alexand. conf. 5. versiculo posito autem. volu. 2. Afflic. d. decis. 358. in causa inter. sub numer. 1. & 2. Anto. Gabriel commun. conclu. lib. 2. tit. de executione rei iudi. concl. 3. num. 3. Sigismun. Escacia in tract. de appell. quest. 17. limi. 10. num. 26. Cardin. Tusc. practicarum conclu. tom. 3. litera A. concl. 483. num. 11. & Ioan. Andr. supra pro contra citatus illam tenuit in ordinario, non tamen ausus est firmare in delegato executeore, vt

aduertit Anton. Gabriel *ibi*, sub n. 2. 1. Afflict. tenet Rolan. à Valle *conf.* 33. n. 32. lib. 1. quia prouiso siue iuris siue hominis facta determinato modo, suos terminos egredi non debet, ex iis quæ supra sub num. 47.

107 Et hanc differentiam inter excessum iudicis ordinarij, & excessum executoris excedentis mādatur, constituit Bald. in l. sicut *proponis* num. 2. C. de execut. rei iudi. quibus quidem rectè cōuenit, quod eleganter Parlad. lib. 2. rerum quoti c. fin. 2. p. §. 3. num. 9. circa illam quæstionem, quādo commissa executione ordinario per superiorē censeatur excitata eius iurisdicō, aut nouiter delegata, inquit in hæc: Permultum interesse, siquidem cum iurisdicō delegatur, potest iudex delegatæ iurisdicōnis terminos excedere. Porro cum ordinaria tantum excitatur iurisdicō, non potest. quod non obscure hoc dicere, affirmat text. in c. grani de off. ordin. & l. 4. tit. 6. lib. 2. recopilatio. quæ doctrina respectu iurisdicōnis rectè procedit, at respectu sententiæ, quam ipsemet iudex ordinarius exequitur, bene dicitur, & potest excedere, cum sententia certis limitibus ac finibus concludatur, iuxta quæ latè dixi supra à num. 56. & sursum. & c. 4. à num. 11. cuius respectu pariter hæc resolutio erit adaptanda, vt in eius excessu adfit nullitas ex dicendis. Et hanc nostram eandem differentiam constituere eleganter citati per Puteum in *decis.* 3. 18. per totam omnino videndam lib. 2. fol. mibi 233. vide nos infra c. 13. hac 4. p. à princ. & per totum. sequitur etiam Vincentius Caroci. *tractatu de exceptio. exceptione* 61. sub num. 4.

108 Et quod excessus quilibet mandatæ executionis sit nullus, nulli, vel paucis dubium esse potest. executor enim in excessu caret potestate, caret mandato, & caret iurisdicōne, singulorum siquidem defectus euidenter reddunt actum nullum, & quod exco-
109

109 Et quod excessus quilibet mandatæ executionis sit nullus, nulli, vel paucis dubium esse potest. executor enim in excessu caret potestate, caret mandato, & caret iurisdicōne, singulorum siquidem defectus euidenter reddunt actum nullum, & quod exco-
109

& exco-
109

114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124

116 quibus vertitur animæ periculum, quia in eis perpetuè agi de nullitate potest. Vantius, *vbi proximè* sub num. 8. *vers. quod remedium.* fol. 383. & Marant. *vbi sursum numer.* 154. ac propterea saltim & ad minus nullitatem excessus durare per 30. annos, dubium non est.

117 Sed quod etiam perpetuè, & sine præfinitione temporis, vltra dictos triginta annos nullitas hæc possit in iudicium quando-
118

118 mandatum (quod est stricti iuris) non habere, text. optimus in d. l. quicumque C. de executoribus & exactoribus trib. lib. 12. c. cum dilecta de rescrip. cap. P. & G. de off. delega. cum aliis iuribus, & Doctoribus hæcenus à num. 104. allegatis, qui promiscuè loquuntur de
119

119 executore seu commissario illud pariter excedente, vtrumque comprehenditur sub legibus mandati quoad excessum exequentis, cum illius commissio verè mandatum sit, toto tit. ff. de off. eius cui mandata est iur. cum
120

120 & sint similia, & valeat propterea de vno ad alterum argumentum, probat text. in l. & quia. *ibi*, sicut in reliquis causis. ff. de iuris. omni. iudi. vbi Bald. Angel. & Paul. Castren. cap. gratum. cap. relatum. de off. delegati. cum olim. Abb. vbi Innocent. de off. delegati. latè profequitur comprobans Euerard. in locis legalibus, de mandato ad lites, ad mandatum
121

121 iurisdicōnis, vbi quod vtrumque mandatum est stricti iuris, & in eo non veniunt, nisi quæ sint expressa ac pariter mixtus executor, qui limites suæ commissionis mandatæ excedit in excessu, caret omnino iurisdicōne, & non est iudex, superius latè probauimus à n. 56. cum pluribus sequentibus.

Hinc succedit regula, quod nullitas pro-
122

122 ueniens ex defectu mandati (quia de eo non constat) quandoque etiam post mille annos proponi potest. voluit Bald. in l. 1. C. de rebus alien. non alien. & l. 2. C. si ex falsis instr. Curtius iunior *conf.* 77. quem sequitur Rot. vbi per Cassado. *decis.* 3. de procurato. & Sarnet. *super regul. de non iudic. in compend. n.* 73. fol. 85. Vantius de nullit. *sentent. vit. quoties*
123

123 & inter quod tempus, & c. sub num. 8. ac pariter etiam idem dicitur de nullitate, proueniēte ex defectu iurisdicōnis. Angel. in l. 1. C. quando prouo. non est necesse. Sigismund. Escacia de appell. q. 19. rem. 1. *concl.* 7. sub n. 3. Vantius *vbi proximè* sub d. n. 8. & quod huiusmodi
124

125
126
127
128
129

125
126
127
128
129

129

130

- executorem, pendente dicta excessus causa, currat tempus ad appellandum à simplici grauamine, casu quo ipse succumbat, & non adesse excessum, fuisset declaratum. Pro cuius resolutione multa hinc inde possem in medium prorumpere, sed breuiter arbitror, interim terminum ad appellandum à simplici grauamine, non currere, sed potius suspendi. Moueor eo validissimo fundamento, etenim generaliter verum est, quòd agèri de nullitate sententiæ, non currit tempus decem dierum ad appellandum ab eius iniustitia, quamuis agens succumbat, dummodo calumniosè nullitas non intentetur, aut ex causa euidenter improbabilis. Cyn. in l. contra maiores 16. num. 7. C. de inofficioso test. Franch. in c. dilecto 63. quest. 6. num. 11. de appellat. Hippolyt. de Marti. singulari 152. succumbens. quem refert, & sequitur The. Fofsan. decis. 10. instantis vers. 8. num. 10. & aduersus Guido. Papam & Lancelotum hanc sequitur opinionem Escacia de appell. quest. 12. num. 169. & iterum quest. 15. sub n. 9. 1. & 98. vbi num. 95. post Ioann. de Amicis conf. 6. sacro Regia à num. 29. cum seqq. & sub num. 35. vbi de communi dicit, hanc doctrinam procedere in remedio nullitatis ex attentato absq; illa distinctione, an appellatio sit compatibilis, vel incompatibilis.
- 133 Quæ omnia concurrunt in excessu, vt de nullitate hætenus latè probauimus, de attentatis, scilicet, vt excessus sit attentatum; de se patet, & tenet in terminis Rota teste Seraphino 10168. tom. 2. & ex Felino, Mascardo, Gratian. & Lanceloto diximus infra cap. 14. vers. que consideratio non extra rem. num. 157. & seqq. & de incompatibilitate
- 134 cum grauamine simplici, & iniustitia, est text. in l. ab executore. vbi Doctores, ff. de appellatio. l. 15. tit. 23. p. 3. & inferius hoc capite latius apparebit, vt iudex super excessu dicitur manifestè patet, vt pendente causa excessus, non currat terminus ad appellandum à simplici grauamine, & executionis iniustitia.
- 136 Quæ doctrina & ex eo comprobatur, nam quando duæ dilationes ad aliquem actum assignatæ, procedunt non ex eodem fonte: sed diuersis respectibus; vna alteram non confundit, sed successiue profunt, vna post alteram finitam, hæc est mirabilis Baldi doctrina in l. si paulo ante si. C. de executione rei iudi. facit l. 1. §. largius tempus. & §. sed videndum ff. de successorio edicto. gl. & Doctores in l.
- emancipata C. de iuris & facti ignoran. Oldral. conf. 203. factum tale est, collata fuit Ecclesia. in 2. dubio. & Ioan. And. in additio. ad specul. in rub. de concessione prob. colu. 2. vers. item licet annus. Bal. Angel. Paul. Castren. Alexan. (qui id dicit singulare.) Corneus & Ill. in l. licet. C. de iure delib. & ibi Salicet. idem Bal. in rub. C. qui admitti. colu. 4. vers. sexto queritur. Raph. Cuma. Paul. Castren. qui dicit mirabile. Alexan. & Franc. Areti. in l. quamdiu prior ff. de acquir. heredita. Paul. Castren. & Areti. in l. Panton. ille colu. 2. vers. in gl. 1. hic colu. 3. vers. extra gloss. eodem tit. Raphael Fulgo. in l. vlt. C. qui admitti. Cepola cautela 167. secundum postremam computationem, incipit, nota auream cautelam, vbi dicit singulare, & Alexan. conf. 89. viso puncto & instrumentis. colu. 2. vers. nec obstat lib. 2. & conf. seq. colu. 2. vers. nec ad hoc obstat, vbi dicit singulare, Corneus conf. 70. duo veniunt. colu. 3. vers. tamen licet filia. lib. 4. Ill. (qui & hoc quoque dicit singulare) in d. emancipata. ante si. & in l. 1. colu. penul. vers. & prout ista. C. qui admitti. optimè & latissimè prosequitur, plurà exempla huius doctrinæ, & mirabilia accumulans Tiracquell. de retractu conventionali §. 1. gl. 1. & vnica à num. 18. cum seqq. & iterum à n. 61. cum pluribus seqq. nam quæ origine, & respectibus sunt diuersa, eadem quoque sunt & prosecutione, & effectu. l. nunquam ff. de priuatis delict. l. si mater. §. 11. & §. eadem. ff. de exceptione rei iudi. & quòd causa excessus, & causa grauaminis sint inter se diuersæ, latè comprobatur infra cap. 4. ad si. vers. illud tamen singulare meminisse. à num. 33. Itaque opinor, vt pendente causa excessus per viam querelæ, & nullitatis (quod idem est, quia vtroque de nullitate agitur) non currat terminus decem dierum ad appellandum à simplici grauamine. nam si pars grauata vsus est appellatione ad reponendum excessus, nullum dubium est, vt illum suo tempore possit prosequi pro simplici grauamine, casu quo succumbat in excessu, cum iam à facto per executorem appellauit, licet sub demonstratione falsa.
- Insuper est aduertendum, quòd appellationi interpositæ ab executore excedente, per procuratorem non habentem ad idem speciale mandatum, deferendum non est, tanquam minus legitime, minus rectè que proposita; nec vim facere declarabitur, cum requiratur mandatū specialiter indiuiduum ad excessum executionis proponendum. quoniam appellans ab executore excedere succumbens condemnatur in quinquaginta libras. l. ab executione C. quorum appell. non recip. cum procurator non potest deteriore conditionem domini facere, propterea speciale requiritur,

- requiritur, ita Bart. in l. si procurator. ff. de ordine iudicium in 2. colu. vers. per istum text. Feli. in c. quoad consultationem num. 2. 1. vers. nota in super perpetuo. de sententia & re iudi. & Benedic. de Vando in eius reper. vers. appellans ab executione excessus si est procurator, &c. fol. 7. à tergo colu. 3. Angel. Areti. colu. 4. in l. ab executore ff. de appella. Angel. in §. praterca 2. colu. 17. Et idem in causa matris. in l. de excep. Ill. in l. procurator ff. de conditione iudicium. colu. 2. Socin. conf. 120. colu. 3. & conf. 231. Decius in c. nouit. de appell. prosequitur latè post alios Roland. à Valle, qui dicit perpetuo in praxi menti commendandum, tanquam singulare conf. 43. num. 11. volum. 1. maxime cum generale verum sit, quod etiam executionem è re iudicata procurator ad litè (etiam à qua emanauit) postulare non potest, nisi ad id habeat speciale mandatum. l. procurator §. 1. ff. de procuratoribus. l. hoc iure ff. de executio.
- 143 l. vero procurator ff. eodem. si ope exceptionis repellatur, aliàs bene potest intentare actionem iudicati. d. l. si procurator, ibi, exceptione repelli debet, &c.) quod exactissimè optimè que prosequitur post alios Roderi. Xuar. in l. ec. l. post rem iudicatam. vers. quia supra visum est, per totum fol. mibi 161. & eius additio. Valdez fol. 135. plures 5. scilicet, & practicabiles limitationes ad id latè prosequitur Xuar. ibi, quas per te vide. Puteus decis. 61. per totam lib. 1.
- 144 Vnum porò necessarium est in hac materia, quòd in huiusmodi appellatione ab executore excedente, seu executione excessiua, debeat præcisè, exprimi, inserique nominatum, & in specie causa grauaminis, & quantitas, nempe: quemadmodum excedit, & in quo stet excessus, adeò vt aliàs appellatio non teneat, nec executor vim vllam faciet; si huiusmodi appellationi interiectæ absque expressione excessus, delationem denegauerit. ita tenent Bart. in l. ab executore ff. de appell. colu. 2. Bal. in l. ab executione 2. colu. C. quorum appell. Innocen. in c. super eo. vlt. n. 4. in verbo, taxatione, de ijs que vi metusve causa fi. idem Bal. in l. terminatio colu. 4. num. 17. vers. pone quod. C. de fruct. & lit. expon. Ab. in c. quoad consultationem. num. 33. & Felietiam ibi n. 19. & 18. de sententia & re iudi. Philip. Fran. in c. sepe 44. quest. 12. num. 59. de appell. Decius in c. nouit. 43. eodem tit. num. 3. & 14. Nicol. in tract. de concord. gloss. concor. 6. fall. 32. num. 74. fol. 194. Ludou. Roma. conf. 41. August. Bero. conf. 32. in causa. num. 7. lib. 3. Lancelo. Robert. de attentata 2. p. cap. 12. limi. 53. num. 27. quòd ad hoc vt hæc appellatio ratione excessus valeat, debet causa excessus, & in quo consistat, exprimi, Rebuff. in tract. de sententiarum executione art. 7. gl. 12. vers. non valet tom.
1. fol. 357. optimè Roland. à Valle conf. 43. num. 6. volum. 1. Socin. conf. 54. n. 9. volum. 1. Bel. lamera in c. constitutus num. 3. 1. & seq. de appella. Cardin. in c. quoad consultationem. in fi. Immol. in c. bone num. 15. vbi etiam Decius n. 23. & 24. de appella. Marquela. de commi. 1. p. cap. 24. n. 5. & seqq. qui omnes rationem reddunt elegantem, quòd cum contra appellantem ab executore sit presumpcio iuris, cum sit regulariter prohibita appellatio, & in vno sit dumtaxat casu specialiter permilla, scilicet quando adest excessus, ideo necesse est, vt appellans exprimat nominatim causam in sua appellatione, tanquam eius intentionis præcitur fundamentum, vt inde executor deducat, an iusta sit, & an sit deferendum ei necne, vt regularè est in omnibus casibus, in quibus appellatio prohibita est, sed permilla ex aliqua causa, seu ratione dumtaxat, quia ea debet exprimi nominatim; quod validis fundamentis probant ipsi Doctores, & sic exprimenda est de necessitate, ad hoc vt iudex cuius appellatio sit deferendum, sciat deferre non debet, nisi causa exprimat. quia cum iudex videt appellationem proponi cõtra formam iuris communis, hoc est in casu prohibito, potest, & debet in dubio presumere, eam non esse admittendam, cum non videat eam interponi in casu specialiter permisso, & ideo quòd eam vt friuolam debeat reicere. & præ cæteris Feli. colu. 10. vers. oportet exprimi causam. in d. c. quoad consultationem. vbi etiam Ab. num. 31. dicens, quòd si non exprimat causa, non debet executor executio exprimeretur, sed ad executionem procedere. Sequitur Sigismund. Escacia de appella. quest. 17. limi. 10. n. 63. Roland. à Valle d. conf. 43. volum. 1. num. 6. Marquel. de commi. d. 1. p. c. 23. num. 11. dicens quòd causa non expressa, vel expressa, & narrata, tamen nulla existente, nec suspenditur, nec retardatur executio, & iterum ibi num. 97. 5. ad si. dicit quòd causa excessus erit exprimenda, vt fecernatur, an appellanti deneganda sit appellatio, vel concedenda audientia, ita Innocen. in c. ad nostram per totum. de appell. & in c. dilectus filius cl. 1. num. 1. de rescrip. & in c. super eo, per totum, de cohabitatione cler. & mul. Capella Tholosa. 441. quia ius huic appellationi resistit, c. Romana. & cum sit. de appell. in 6. & c. quoad consultationem, & cætera iura, vt notat Marquela. vbi proximè. non tamen hæc, scilicet, causa expressio est de substantia essentiali appellationis, ita vt nulla sit per eius omissionem, sed dumtaxat ad hunc effectum, vt iudex deliberet, an sit deferendum ei, cui ius resistit. ita Feli. & Roland. vbi proximè, & ex alijs Gratia. in disceptatio. foren. d. c. 337. sub